

Nieuwsbrief van de Vrienden | Februari 2025

Terugblik

Ronald van der Hilst over de museumtuinen

Op 26 september mochten wij aansluitend aan onze Algemene Vergadering luisteren naar tuinarchitect Ronald van der Hilst. Deze in Antwerpen woonachtige Nederlandse tuinspecialist deed zijn beroep alle eer aan met een boeiende presentatie over tuinen in het algemeen en onze Mechelse museumtuin in het bijzonder. Van der Hilst wees water aan als het beginpunt van elke tuin. Hij legde uit dat de tuin – in de oorspronkelijke betekenis van het woord een afgebakend stuk land – een Perzische ‘uitvinding’ is. In dat land schiep men in de vroege oudheid een kunstmatige, bevoeide oase in de woestijn en noemde die Pairi Daiza. Omringd door vier stromen werd dat het voorbeeld van het Paradijs dat we kennen van de Bijbel.

In de renaissance, de tijd waarin het Hof van Busleyden werd gebouwd, werd het concept van de tuin ontwikkeld naar mensmaat met de *hortus conclusus*. Dat is de besloten tuin, die we terugvinden in de besloten hofjes uit ons museum. Een tuin met strakke lijnen en een reeks vierkante bloembedden.

In dit soort tuinen werden in onze streken planten uit het Cruydtboeck van de Mechelse botanicus Dodoens gepoot.

Ronald van der Hilst nam deze tuinen als basis voor de aanleg van voortuin én binnentuin van het Hof van Busleyden (de achtertuin moest wegvallen wegens budgetbeperkingen). Hij nam het ruitpatroon dat de achtergrond vormt van de besloten hofjes als model voor de voortuin, trok een breed zandstenen pad als toegangsweg naar het museum en de binnentuin en zorgde voor water.

Dat water was een probleem omdat onder de voortuin het souterrain van ons museum ligt. Daardoor is er geen grondwater dat voor de bevoeiing kan zorgen. Maar een mooie vondst loste dit vraagstuk op: het bleek dat de kelders van het Hof van Busleyden erg vochtig zijn en daarmee een voortdurende bron van water vormen voor het bevoeiingssysteem dat werd aangelegd.

Van der Hilst legde uit dat de voortuin drielidig is: bij de ingang staan eenvoudige planten zoals siergrassen – hier is ook het terras van de koffiebar *Het Schipke* te vinden. In het middendeel staan meer exotische planten en tegen het museumgebouw liggen enkele borders. Aan de westelijke zijkant is een loggia opgezet die mettertijd zal dichtgroeien met witte, roze en blauwe wisteria, druiven en andere klimplanten.

Middenin de tuin staat een borstbeeld van Dodoens op een verhoging, zodat hij kan uitkijken over 'zijn' kruiden. Ronald vertelde nog dat er ruim tweeduizend vaste planten, 27 bomen (onder meer cypressen voor een verticale werking), meer dan achtduizend bolgewassen en drieduizend overige planten zijn gepoot in de voortuin.

In de binnentuin zijn er dan nog een kleine duizend zeldzame en kleurrijke gewassen geplant.

Dat zal zorgen voor een weelderige tuin, vanaf volgend voorjaar. Nu al is goed te zien wat een pracht we mogen verwachten. Wij konden dat als vrienden onder leiding van de tuinarchitect zelf bekijken – de regen zorgde er vanzelf voor dat onze blik werd gericht op de borders en plantenvakken van deze aanwinst voor ons museum en onze stad.

Rogier Chorus